

зв'язки використання тих чи інших маніпуляцій; знання про істинні та колоїдні розчини дозволять адекватно використовувати їх в інфузійній терапії.

Третім змістовим модулем здобувачі освіти поглиблюють знання про біологічно важливі органічні речовини: жири, білки, вуглеводи, розглядають їх будову, властивості та вплив на обмінні процеси в організмі. Ці знання допомагають пояснити багато медико-біологічних явищ, фізико-хімічних процесів, екологічних проблем, а це в майбутньому дасть можливість їм самостійно вирішувати професійні задачі.

Отже, основою для вивчення клінічних і медичних дисциплін у навчальному закладу при підготовці фахового молодшого бакалавра спеціальності 223 Медсестринство Сестринська справа є професійно спрямоване, свідоме вивчення медичної хімії.

РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ЧАСІ ВІЙНИ

Музичка М., студент II курсу спеціальності 223 Медсестринство Лікувальна справа

КЗВО «Волинський медичний інститут»

Науковий керівник: Лазько А.М., проректор з навчально-виховної роботи, рекрутингу та сприяння працевлаштуванню, кандидат психологічних наук

КЗВО «Волинський медичний інститут»

Актуальність проблеми. Війна, яка триває в Україні, є надпотужним стресом – дистресом. Ця екстремальна ситуація, яка виходить за межі нормального людського досвіду, є травматичною подією. Війна має видимі та невидимі рани: забирає життя, травмує, руйнує домівки, заклади освіти, розлучає близьких, викликає страх, тривогу, відчай, смуток, розлади сну, депресію тощо. Науковці довели, що нашій психіці простіше «пережити» те, що сталася через природну катастрофу, аніж жахіття, які спричинила людина (вбивства, травми, скривдження тощо).

[<https://mva.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/160137358572968.pdf>]

Ризик розвитку розладів, пов'язаних із стресом, залежить від багатьох факторів: типу стресу (виду, сили, тривалості), стану захисних сил особистості (віку, її індивідуальної стрес-вразливості, резильєнтності, видів копінгу, наявності психічних розладів або соматичної хвороби тощо), ресурсів підтримки (характеристики соціального оточення, доступності психологічної допомоги, превентивних програм та ін.), наявності психотравмуючого досвіду, інших факторів, які є індивідуальними в картині життя кожної конкретної особи. І тому важливим завданням у відповідь на виклики, які несе війна для нашої психіки, є розвиток резильєнтності.

Мета цієї розвідки – дослідити резильєнтність студентів-медиків у часі війни.

Виклад основного матеріалу. Всесвітня організація охорони здоров'я визначає резильєнс як «здатність відносно добре справлятися з важкими ситуаціями та особистісна ресурсність, що може розвиватися завдяки захисним факторам (наприклад, сприятливе зовнішнє середовище та вироблення адаптивних механізмів копінгю)».

[с.25,https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5051/1/28_10_2022.pdf]

У словнику Американської асоціації психологів APA (American Psychological Association Dictionary of Psychology, 2018) резильєнтність описується як процес і результат успішної адаптації до складного життєвого досвіду, особливо через когнітивну, емоційну та поведінкову гнучкість і пристосування до зовнішніх та внутрішніх вимог. Зазначається, що серед низки факторів, які впливають на те, наскільки людина добре адаптується до негараздів, переважають:

- а) способи, через які людина сприймає світ і взаємодіє з ним,
- б) доступність та якість соціальних ресурсів,
- в) конкретні стратегії подолання [<https://dictionary.apa.org/resilience>].

Психологічні дослідження засвідчують, що ресурси та навички, пов'язані з більш позитивною адаптацією (більшою стійкістю), можна культивувати та практикувати. Стійкі люди, як правило, оптимістичні, мають тенденцію сприймати все як корисний досвід, зосереджуються на особистих сильних сторонах і якостях, використовують конструктивну критику, розвивають тісні стосунки з іншими, мають розвинені соціальні навички та емоційно компетентні (RomanaBabić та співавтори, 2020). Бути стійким не означає не відчувати стресу, тривоги, страху, болю, страждань. Стійкість також містить і роботу з емоційним болем. Віктор Франкл у книзі «Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі» пише: «Коли людина виявляє, що їй призначено страждати, вона має сприйняти ці страждання як своє завдання, єдине та неповторне... Ніхто не може звільнити її від страждань або взяти їх на себе. Саме людина обирає, як нести свій тягар».

Українське студентство упродовж останніх років зіштовхнулося з важкими загальними стресфакторами: (COVID-19) та в останній рік – впливом травматичної ситуації – повномасштабної війни. З метою вивчення рівня резильєнтності у студентів КЗВО «Волинський медичний інституту» ми застосували шкалу резильєнтності Коннор-Девідсона – 10 (CD-RISK-10) в адаптації Школіної Н. та співавторів.

У дослідженні взяло участь 100 осіб. Вік студентів – 15-18 років. Дослідження проводилося впродовж лютого 2023 року. Всі досліджувані перебували в Україні. За результатами CD-RISK-10 були отримані оцінки в інтервалі від 12 до 39 балів (діапазон шкали 0-40) із середньою тенденцією по вибірці – 27,24. Середньогрупові показники відповідно до віку досліджуваних показали, що у групі 15-річних – $X_{\text{сер}}=27,90$, 16-річних – $X_{\text{сер}}=27,04$, 17-річних – $X_{\text{сер}}=26,89$, 18-річних – $X_{\text{сер}}=27,16$. У різних вікових групах є респонденти з різним рівнем резильєнтності. Дослідження показало, що означений вік не є детермінантою того чи іншого рівня резильєнтності. Низький рівень резильєнтності продемонструвало 43% від усієї вибірки

досліджуваних, помірний рівень – 38%, високий рівень – 19%. Загалом помірний та високий рівень резильєнтності встановлено у 57% досліджуваних.

Висновки. Отже, здатність людини повертатися до нормального стану в час складних викликів, потрясінь є важливим чинником збереження психічного здоров'я. Резильєнтність особистості визначає низка біологічних, психологічних, соціальних та культурних факторів. Але головним у цьому є вибір, адже як стверджує Олег Романчук: «Ми стаємо резильєнтні, коли робимо вибір реагувати на життєві виклики резильєнтно». Результати дослідження засвідчують, що у цій вибірці сумарно дещо переважає помірний та високий рівень резильєнтності. Проте особливої уваги потребують студенти, які продемонстрували низький рівень резильєнтності. Виходячи з того, що резильєнтність піддається розвитку, варто плекати у студентів здатність долати перешкоди, впоратися зі складними викликами життя та відновлюватися після них шляхом проведення психоедукаційних занять, тренінгів, інформаційних кампаній, інших індивідуальних та групових форм роботи.

Перспективи дослідження вбачаємо у вивченні взаємозв'язку резильєнтності з копінг-стратегіями та цінностями студентської молоді.

СИТУАЦІЯ З ТУБЕРКУЛЬОЗУ НА ВОЛИНІ У 2022 РОЦІ

Пашук Б.В., студентка відділу бакалаврату

КЗ вищої освіти «Волинський медичний інститут»

Науковий керівник: Валецький Ю.М., доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри медсестринства та екстреної медицини

КЗ вищої освіти «Волинський медичний інститут»

Актуальність проблеми. Туберкульоз вже кілька століть поспіль є однією з найбільш грізних інфекційних захворювань. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), одна третина населення планети інфікована туберкульозом. Передбачається погіршення щонайменше на найближчих 5-8 років епідеміологічних показників щодо контролю над туберкульозом через пандемію COVID-19.

Мета – дослідити та проаналізувати епідеміологічну ситуацію з туберкульозу у Волинській області за 2022 рік.

Методи дослідження. Нами здійснено систематичний та статистичний аналіз даних із офіційних статистичних звітів і аналітичних збірників щодо туберкульозу в Україні та Волинській області за 2015 – 2022 роки.

Опис та аналіз проведеного дослідження. За 2022 рік на всі форми активного туберкульозу захворіло у Волинській області 616 осіб, що становить 60,47 на 100 тис. населення (2021 рік - 614 хворих або 59,92 на 100 тис. населення; Україна – 44,0), відмічається ріст захворюваності на 0,9%.